

IGAUNIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS, LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN
LIETUVAS REPUBLIKAS VALDĪBAS LĪGUMS
PAR KONSULĀRO PALĪDZĪBU UN SADARBĪBU

Igaunijas Republikas valdība, Latvijas Republikas valdība un Lietuvas Republikas valdība (turpmāk – Līgumslēdzējas Puses):

vēloties veicināt savstarpēju konsulāro palīdzību un sadarbību;

ņemot vērā attīstību konsulārās sadarbības jomā Baltijas Ministru padomes ietvaros;

ievērojot to, ka konsulārās attiecības, to privilēģijas un imunitātes ir noteiktas 1963. gada 24. aprīlī pieņemtajā Vīnes Konvencijā par konsulārajiem sakariem, un atsaucoties uz Konvencijas 8. pantu, kurā noteikts, ka pēc uzņemošās valsts attiecīgas informēšanas nosūtošās valsts konsulārā iestāde drīkst veikt konsulārās funkcijas uzņemošajā valstī trešās valsts vārdā, ja uzņemošā valsts neiebilst;

paturot prātā Līgumslēdzēju Pušu valstu pilsoņu intereses un ņemot vērā Padomes Direktīvu (ES) 2015/637 (2015. gada 20. aprīlis) par koordinācijas un sadarbības pasākumiem, ar ko veicina nepārstāvēto Savienības pilsoņu konsulāro aizsardzību trešās valstīs, un ar ko atceļ Lēmumu 95/553/EK

ir vienojušās par turpmāko:

1. pants
Definīcijas

Šā līguma mērķiem:

1. “Palīdzētāja valsts” ir Līgumslēdzējas Puses valsts, kuras pastāvīgā diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība nodrošina konsulāro aizsardzību citas Līgumslēdzējas Puses valsts pilsoņiem trešajās valstīs.
2. “Palīdzības saņēmēja valsts” ir Līgumslēdzējas Puses valsts, kuras pilsoņi var vērsties pēc konsulārās aizsardzības Palīdzētājas valsts pastāvīgajā diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā trešajās valstīs.
3. “Trešā valsts” ir jebkura valsts, ieskaitot Eiropas Savienības dalībvalsti, kura nav Līgumslēdzēja Puse.

2. pants
Pamatnoteikumi

1. Palīdzības saņēmējas valsts pilsonis konsulārās aizsardzības nepieciešamības gadījumā valstīs, kur nav Palīdzības saņēmējas valsts pastāvīgās diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, var vērsties pēc konsulārās palīdzības pie Palīdzētājas valsts pastāvīgās diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības.

2. Konsulārā palīdzība tiek sniegta saskaņā ar Palīdzētājas valsts, attiecīgajos gadījumos arī Palīdzības saņēmējas valsts, spēkā esošajām tiesību normām, starptautiskajām tiesībām un vietējiem noteikumiem un likumiem.

3. pants

Palīdzības piemērošanas joma

Palīdzības saņēmējas valsts pilsoņu konsulārā aizsardzība aptver šādas konsulārās funkcijas:

- a) palīdzība nāves gadījumos;
- b) palīdzība smagos nelaimes vai slimības gadījumos;
- c) palīdzība aresta, aizturēšanas vai ieslodzījuma gadījumos;
- d) palīdzība vardarbīgos noziegumos cietušajiem;
- e) palīdzības sniegšana nelaimē nokļuvušiem pilsoņiem un viņu repatriācija;
- f) ES pagaidu ceļošanas dokumenta vai nacionālās atgriešanās apliecības izsniegšana.

4. pants

Pilsonības pārbaude

1. Palīdzētājas valsts konsulārā amatpersona var veikt pasākumus, lai noskaidrotu, vai persona, kas lūdz konsulāro palīdzību, ir Palīdzības saņēmējas valsts pilsonis.
2. Šādi pasākumi ietver:
 - a) lūgumu personai uzrādīt derīgu pilsoņa pasi;
 - b) lūgumu personai uzrādīt jebkuru citu pilsonību apliecinošu dokumentu;
 - c) šābu gadījumā Palīdzētājas valsts konsulārā amatpersona vērsas Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministrijā vai tuvākajā pastāvīgajā diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā, lai saņemtu apstiprinājumu par personas pilsonību;
 - d) jebkuras citas darbības, kas nav pretrunā ar starptautiskajām tiesībām un attiecīgo Līgumslēdzēju Pušu valstīs spēkā esošajām tiesībām.

5. pants

Palīdzība nāves gadījumos

Ja Palīdzētājas valsts pastāvīgā diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība ir saņēmusi informāciju par Palīdzības saņēmējas valsts pilsoņa nāves faktu, konsulārā amatpersona:

- a) nekavējoties informē Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministriju vai tuvāko pastāvīgo diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību;
- b) noskaidrojusi tuvinieku vēlēšanos, saskaņā ar vietējām tiesībām var piemērotā veidā sniegt palīdzību mirstīgo atlieku apglabāšanai, kremēšanai vai repatriācijai uz mītnes valsti;
- c) nodrošina iespēju tuviniekiem saņemt mirušās personas miršanas apliecību;
- d) var sniegt jebkādu citu palīdzību, kas nav pretrunā ar personas, kurai tiek sniegta palīdzība, Līgumslēdzēju Pušu interesēm un starptautisko tiesību principiem.

6. pants

Palīdzība smagos nelaiemes vai slimību gadījumos

1. Palīdzības saņēmējas valsts pilsonim, kurš ir smagi slimis vai cietis smagā negadījumā, jāsniedz visa iespējamā palīdzība jebkuriem piemērotiem līdzekļiem.
2. Šāda palīdzība var aptvert:
 - a) Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministrijas vai tuvākās pastāvīgās diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības informēšanu;
 - b) konsulārās amatpersonas vizītes;
 - c) atbalstu medicīniskās palīdzības saņemšanai;
 - d) jebkādu citu palīdzību, kas nav pretrunā ar personas, kam tiek sniegta palīdzība, un Līgumslēdzēju Pušu interesēm un starptautisko tiesību principiem.

7. pants

Palīdzība aresta, aizturēšanas vai ieslodzījuma gadījumos

1. Ņemot vērā starptautiskajās tiesībās nostiprinātos standartus, ar piemērotiem līdzekļiem jāsniedz personai, kuras brīvība ir atņemta likumā noteiktajā kārtībā, visa iespējamā palīdzība.
2. Šāda palīdzība var aptvert:
 - a) konsulārās amatpersonas vizītes;
 - b) lūgumus par apžēlošanu;
 - c) atbalstu juridiskās palīdzības saņemšanā;
 - d) sadarbību ieslodzīto transportēšanas gadījumos;
 - e) jebkādu citu palīdzību, kas nav pretrunā ar aizturētās personas, Līgumslēdzēju Pušu interesēm un starptautisko tiesību principiem.
3. Palīdzētājas valsts pārstāvniecība informē Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministriju vai tuvāko pastāvīgo diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību par tās pilsoņa arestu, aizturēšanu vai ieslodzījumu.

8. pants

Palīdzība vardarbīgos noziegumos cietušajiem

1. Palīdzības saņēmējas valsts pilsonim, kurš ir cietušais vardarbīgā noziegumā, jāsniedz visa iespējamā palīdzība jebkuriem piemērotiem līdzekļiem.
2. Šāda palīdzība var aptvert:
 - a) palīdzību medicīniskās un juridiskās palīdzības saņemšanai;
 - b) steidzamu ziņošanu par noziegumu attiecīgajām tiesībsargājošajām iestādēm;
 - c) jebkādu citu palīdzību, kas nav pretrunā ar personas, kurai tiek sniegta palīdzība, un Līgumslēdzēju Pušu interesēm un starptautisko tiesību principiem.

3. Par šāda veida incidentiem ir detalizēti jāinformē Palīdzības saņēmējas valsts, kuras pilsonis ir cietušais, Ārlietu ministriju vai tuvāko diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību.

9. pants

Palīdzības sniegšana nelaimē nokļuvušiem pilsoņiem

Konsulārā palīdzība nelaimē nokļuvušiem Palīdzības saņēmējas valsts pilsoņiem var aptvert:

- a) norādījumus par iespējām personai pašai atrisināt radušos problēmu;
- b) norādījumus par iespējām saņemt finansiālu palīdzību no privātiem avotiem;
- c) finansiālas palīdzības sniegšanu saskaņā ar šī līguma 11. pantu.

10. pants

Repatriācija

1. Ja iespējams, jāsekmē iespēja nelaimē nokļuvušiem Palīdzības saņēmējas valsts pilsoņiem atgriezties pastāvīgajā dzīvesvietā (repatriācija).
2. Repatriācija aptver šādas darbības:
 - a) tiek pieņemts nelaimē nokļuvušo Palīdzības saņēmējas valsts pilsoņu repatriācijas iesniegums;
 - b) tiek saņemts apliecinājums no Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministrijas par to, ka personai, kas lūdz konsulāro palīdzību, tā var tikt sniegta;
 - c) tiek sniegta finansiālā palīdzība (ieskaitot ceļojuma biļetes iegādi) saskaņā ar šī līguma 11. pantu.

11. pants

Apņemšanās atlīdzināt izmaksas

1. Cietušajam pilsonim nav sniedzama finansiālā palīdzība un nav sedzami viņa izdevumi bez Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministrijas piekrišanas.
2. Visos gadījumos, kad tas ir iespējami un lietderīgi, Palīdzības saņēmējas valsts pilsonis, kurš ir saņēmis Palīdzētājas valsts finansiālo palīdzību, paraksta apņemšanos atlīdzināt izmaksas, kurā norādīta:
 - a) sniegtās finansiālās palīdzības vērtība;
 - b) ja attiecināms, Palīdzētājas valsts konsulārā atlīdzība.
3. Apņemšanās atlīdzināt izmaksas rada personai, kura saņēmusi finansiālo palīdzību no Palīdzētājas valsts, pienākumu atmaksāt visus šā panta otrā daļā minētos izdevumus Palīdzības saņēmējas valstij.
4. Palīdzības saņēmējas valsts atlīdzina Palīdzētājas valsts minētos izdevumus.

5. Līgumslēdzējas Puses cenšas nesniegt finansiālo palīdzību Palīdzības saņēmējas valsts pilsonim pirms ekvivalenta naudas summa, kas nepieciešama finansiālās palīdzības sniegšanai nelaimē nokļuvušajam pilsonim, netiek samaksāta Palīdzētājas valsts Ārlietu ministrijai.

12. pants

ES Pagaidu ceļošanas dokuments un nacionālā atgriešanās apliecība

1. Ja repatriējamais Palīdzības saņēmējas valsts pilsonis ir pazaudējis ceļošanas dokumentu vai šis dokuments ir nederīgs citu iemeslu dēļ, Palīdzētājas valsts konsulārā amatpersona izsniedz šai personai ES pagaidu ceļošanas dokumentu saskaņā ar kārtību, kas noteikta attiecīgajos Eiropas Savienības tiesību aktos.
2. Ja Palīdzības saņēmējā valstī dzīvojošs nepilsonis, kuram ir Palīdzības saņēmējas valsts institūciju izsniegts ceļošanas dokuments, ir to nozaudējis vai tas ir nederīgs cita iemesla dēļ, Palīdzētājas valsts konsulārā amatpersona izsniedz šai personai nacionālo atgriešanās apliecību vai ES pagaidu ceļošanas dokumentu. Palīdzētāja valsts izvēlās izsniedzamā dokumenta veidu atbilstoši Palīdzētājā valstī spēkā esošajām tiesībām. Pagaidu dokumenta izsniegšanai ir jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums no Palīdzības saņēmējas valsts Ārlietu ministrijas.

13. pants

Sadarbība

1. Līgumslēdzējas Puses attīsta konsulāro sadarbību, kas aptver:
 - a) šā līguma īstenošanas sekmēšanu un uzraudzību;
 - b) vispārīgu un specifisku konsulāro, administratīvo, finanšu un citādu instrukciju izstrādāšanu, ja tas nepieciešams šā līguma īstenošanai;
 - c) būtiskas konsulārās informācijas apmaiņu;
 - d) dažādu konsulārās prakses gadījumu analīzi, lai harmonizētu Līgumslēdzēju Pušu praksi;
 - e) to pastāvīgo diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību noteikšanu, kas sniedz palīdzību.
2. Šajā līgumā noteiktais neliedz Līgumslēdzējām Pusēm sadarboties gadījumos, kas ir ārpus šī līguma tvēruma, uz *ad hoc* pamata.

14. pants

Komunikācijas valoda

Saziņa starp Līgumslēdzējām Pusēm par šā līguma piemērošanu notiek angļu valodā.

15. pants

Strīdu izšķiršana

Visi strīdi par šī līguma piemērošanu un interpretāciju atrisināmi savstarpēju sarunu ceļā starp Līgumslēdzējām Pusēm.

16. pants Depozitārijs

Latvijas Republikas valdība darbojas kā depozitārijs šim līgumam. Depozitārijs informē Līgumslēdzējas Puses par šī līguma spēkā stāšanās datumu atbilstoši 17. panta pirmajai daļai; par saņemtajiem paziņojumiem atbilstoši 17. panta otrajai daļai; par denonsēšanu atbilstoši 17. panta trešajai daļai.

17. pants Nobeiguma noteikumi

1. Šis līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku. Līgums stājas spēkā trīsdesmit (30) dienas pēc tam, kad depozitārijs pa diplomātiskiem kanāliem ir saņēmis Līgumslēdzēju Pušu pēdējo rakstisko paziņojumu, kas apstiprina, ka ir pabeigtas visas valstu iekšējās procedūras, kas nepieciešamas, lai šis līgums stātos spēkā.
2. Šo līgumu var grozīt, Līgumslēdzējām Pusēm rakstveidā savstarpēji vienojoties un noformējot grozījumus kā atsevišķus protokolus, kas ir šā līguma neatņemama sastāvdaļa. Līgumslēdzējas Puses var ierosināt Līguma grozījumus jebkurā laikā. Noformētie grozījumi stājas spēkā saskaņā ar šā panta pirmajā daļā noteikto kārtību.
3. Katra Līgumslēdzēja Puse var denonsēt šo līgumu, pa diplomātiskiem kanāliem rakstveidā paziņojot par to depozitārijam. Attiecībā uz konkrēto Līgumslēdzēju Pusi, šis līgums zaudē spēku sešu (6) mēnešus pēc tam, kad depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu. Pēc tam, kad viena Līgumslēdzēja Puse ir denonsējusi šo līgumu, tas paliek spēkā attiecībā uz pārējām divām pusēm.
4. Šim līgumam stājoties spēkā, spēku zaudē 1999. gada 5. februārī Viļņā parakstītais Igaunijas Republikas valdības, Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par konsulāro sadarbību un palīdzību.

Parakstīts Rīgā 2019. gada 6. decembrī trīs eksemplāros igauņu, latviešu, lietuviešu un angļu valodā, visiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem. Atšķirīgas interpretācijas gadījumā noteicošais ir teksts angļu valodā.

Igaunijas Republikas
valdības vārdā

Latvijas Republikas
valdības vārdā

Lietuvas Republikas
valdības vārdā

J.Ratass
premjerministrs

A.K.Kariņš
Ministru prezidents

S.Skvernelis
premjerministrs